

Naczelne Dowództwo W. P.
(Sztab Generalny).

ODDZIAŁ II.

Ew/6. Nr. 9888(II).

*Swiec.
Ref. ib st.*

Poczta polowa 53

xxxxxxx d. 3. Kwietnia 1920 r.

30315

kap. S. Piłsudski

DO

ADJUTANRURY GENERALNEJ.

w B e l w e d e r z e.

Przedkłada się raport PPUk. Respaldizy L.101 z
11.2.192L w sprawie kongresu szwedzkiej socjal-demokracji.

1 załącznik.

Bolesław Piłsudski

O t r z y m u j ą:

Adjutantura Generalna.

M.S.Wojsk.

M.S.Zagranicznych.

NACZELNE DOWÓDZTWO WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSZAWA
L. Dz. 30315, dnia 4/4 1920 r.
zajęz. Wydmel.

11 lutego 1920

101

Kongres socjal-demokratów.

Do

Naczelnego Dowództwa Oddz.II.

Sekcja Dyplomatyczna

w Warszawie.

Otwierając XI kongres szwedzkiej partji socjalno-demokratycznej, powiedział Hjalmar Branting między innymi:

".. Zgadzaemy się, że droga do polepszenia bytu nie prowadzi przez chaos, przez niszczenie dawnego, lecz musi być działalnością budującą, która może zabezpieczyć przyszłość i produkcję.

.. Postęp nie przez skoki, nie przez dyktaturę mniejszości, lecz na podstawie demokratycznej.

.. Tak wychować tłumy, by stworzyć trwałe podstawy szybkiego i pewnego postępu.

Kongres stoi wobec rewizji programu, który powinien być nietylko wynikiem dyskusji teoretycznej, lecz i próbą podstawy praktycznej działalności.

.. Decyzję co do zerwania współpracy w rządzie z liberałami należy odłożyć aż do nowych wyborów."

Po mowie rozległy się silne oklaski.

Następnie przemawiali goście z Danji i Norwegji.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Pod koniec pierwszego dnia obrad, oraz nazajutrz, dn 19 b.m. zajmuje się kongres sprawą członków partji zamieszanych w lukratywnych i podejrzanych przedsiębiorstwach giełdowych..

Większość mówców żąda, by były minister oświaty, Värner Rydén, który po bankructwie swego przedsiębiorstwa złożył tekę /raport Nr.272 z dn.1.12.1919/, ustąpił również z Riksdagu.

Co zaś tyczy Hermana Lindqvista, marszałka Izby drugiej byłego prezesa Zrzeszenia Związków zawodowych, - znalazł on w oczach kongresu jeśli nie usprawiedliwienie to pobbłażanie.

21

Przed rozpoczęciem obrad dn.10 b.m. uchwalili kongres na propozycję Brantinga rezolucję sympatyzującą ze strajkiem obecnym.

Następnie przechodzi kongres do rewizji programu.

Na czele programu umieszczone są "Zasady Ogólne" m.1:

"Partja Socjalno-demokratyczna różni się od innych partji politycznych tem, że chce całkowicie przebudować organizację gospodarczą burżuazyjnego społeczeństwa i, opierając się na woli większości, przeprowadzić społeczne oswobodzenie klas wyzyskiwanych w celu zabezpieczenia rozwoju kultury materjalnej i duchowej.-"

Referent komisji programowej, Rickard Sandler, akcentuje, że program powinien kłaść nacisk na wyzysk raczej, niż na ucisk społeczny, gdyż "niewolnictwo pozostaje niewolnictwem, nawet jeśli niewolnik jest dobrze odziany i odżywiony".

Program porusza następnie walkę klas. Ma ona nie ustawać dopóki społeczeństwo nie zostanie tak przebudowane, że wyzysk kapitalistyczny zostanie zupełnie usunięty, społeczeństwo klasowe upadnie i nędza tłumy zostanie zniesiona. "Dojść do tego można tylko przez zniesienie prywatno-kapitalistycznego posiadania środków produkcji, oddanie tych ostatnich pod kontrolę społeczeństwa i zastąpienie dzisiejszej bezplanowej produkcji socjalistyczną, której plan, ułożony według potrzeb społeczeństwa, zmieniać się będzie ze wzrostem dobrobytu." "Socjalizacja musi być krańcowym rezultatem rozpatrywanego rozwoju społecznego." "Dziś zbyt wczesnie przystępować do socjalizacji."

Kongres rozpatruje następnie poszczególne punkty programu politycznego.

I. Swoboda słowa i druku

Swoboda wyznania

Swoboda zrzeszania się i zgromadzania.

Punkt I. przyjęty bez dyskusji.

II. Samorząd ludowy

II. Samorząd ludowy

Powszechne, równe i bezpośrednie głosowanie pełno-
letnich mężczyzn i kobiet.

Rzeczpospolita.

Demokratyczne przedstawicielstwo.

Plebiscyt.

W dyskusji nad projektem komisji programowej, która za-
miast "Demokratyczne przedstawicielstwo" umieściła słowa
"System jednoizbowy" zabrał m.i. głos i Branting mówiąc,
ze nie rozumie, jak można, jeśli nie jesteśmy pewni, że
system jednoizbowy będzie uznany w społeczeństwie socja-
listycznym, polecać ten system i upierać się właśnie przy
nim. Uważa, że głośny i powszechnie niezrozumiany system
Rad powinien zostać zbadany ze strony socj.-demokratów.
Być może znajdzie się coś, co da się użyć w myśli o gru-
pach producentów, które właśnie jako producenci posyłają
przedstawicieli do zgromadzenia powstałego nie w drodze
powszechnych wyborów. Za ważne i zasadnicze uważa Bran-
ting zniszczenia wszelkich uprzywilejowanych przedstawi-
cielstw. Kongres przyjął p.II. w brzmieniu podanym.

III. Organy administracyjne rekrutowane z pośród osób
kompetentnych i kontrolowane według zasad de-
mokratycznych.

Punkt III. przyjęty bez dyskusji.

IV. Wpływ ludu na sądownictwo.

Udział laików w sądownictwie.

Sędziowie obieralni z pośród osób kwalifikowanych.

Jawna procedura we wszystkich instancjach.

Bezpłatna pomoc prawna.

Humanitarne prawo. Zniesienie kary śmierci.

Zniesienie ustaw karnych wojskowych.

Prawne zrównanie mężczyzn i kobiet.

Zniesienie praw wyjątkowych skierowanych przeciw ro-
botnikom.

Punkt IV. przyjęty po dłuższej dyskusji.

V. Bezpłatna nauka w szkołach publicznych.

Wspólna Szkoła ludowa, jako podstawa wykształcenia
współobywateli.

Szkoły zawodowe dla rzemiosł, przemysłu, handlu, rol-
nictwa i zawodów wyzwolonych.

Zabezpieczenie dostępu wykwalifikowanym do wyższych
zakładów naukowych. Usunięcie trudności ekono-
micznych w ich wykształceniu.

Wykształcenie bezwyznaniowe.

Popieranie samodzielnego badania i samokształcenia.

Punkt V. przyjęty bez dyskusji.

Punkt VI. o zniesieniu kościoła państwowego nie był
na ostatnim zebraniu przedyskutowanym.

Attaché Wojskowy P.P. w Stockholmie

Pespalga

Podpułkownik.